
Pesante:
Antipeste

Pesante: Antipeste @ 2025

UPLB Writers' Club

© Copyright 2025

All rights reserved. No part of this literary work may be used, reproduced, and sold in any manner.

Pamamahala sa Kabuuang Pagsasaayos ni:
Veronica Platon

Pagsasaayos nina:
Veronica Platon
Keanah Andres
Yza Esperanza

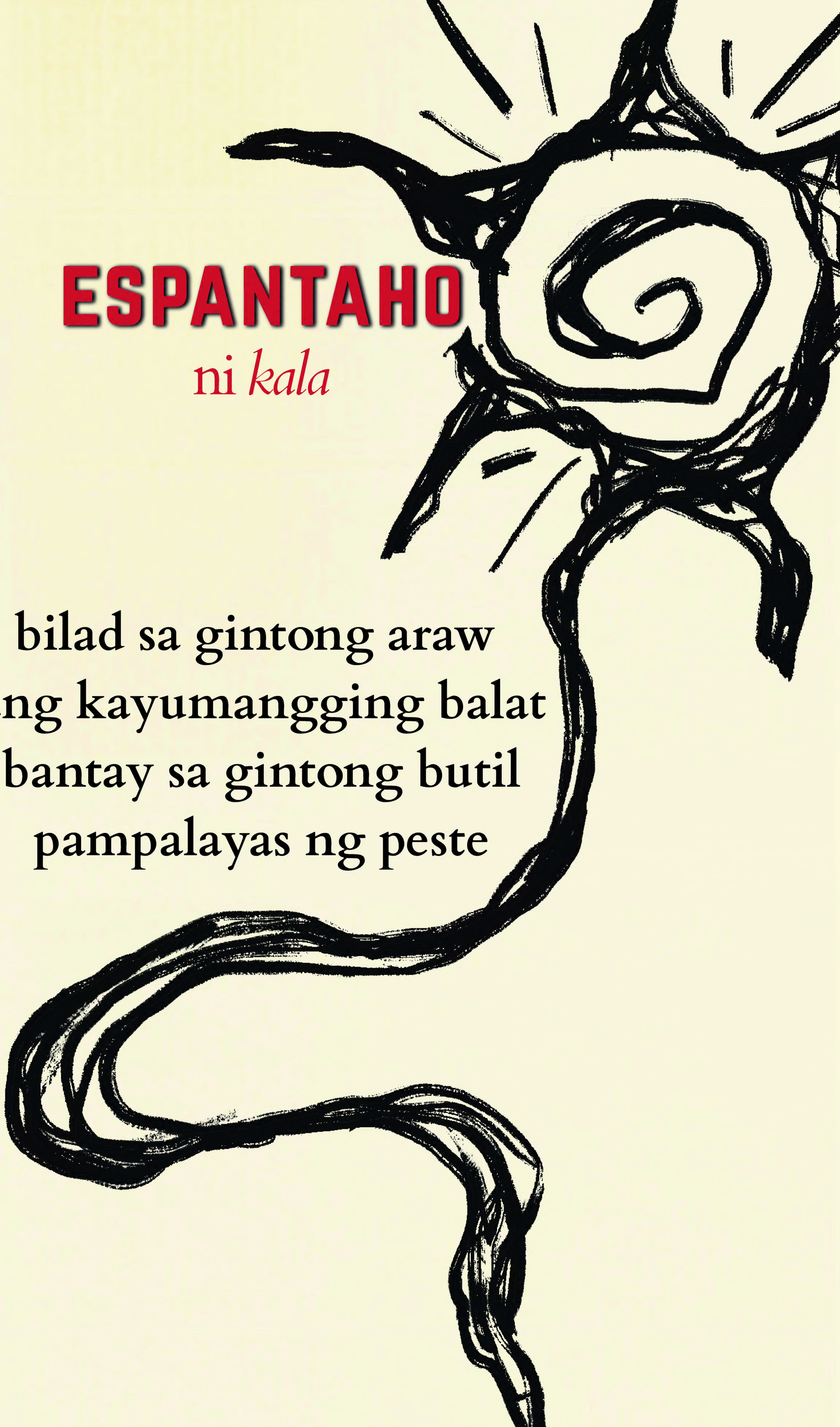
Mga akda nina:
kala
elbitanyo
Rafflesia
Aplaya
hersapling
Aaraw Rin

Para sa karagdagang impormasyon:

Email: writersclubuplb@gmail.com
Facebook: facebook.com/totoonguplbwritersclub
Instagram: @uplbwritersclub
Twitter: @uplbwritersclub

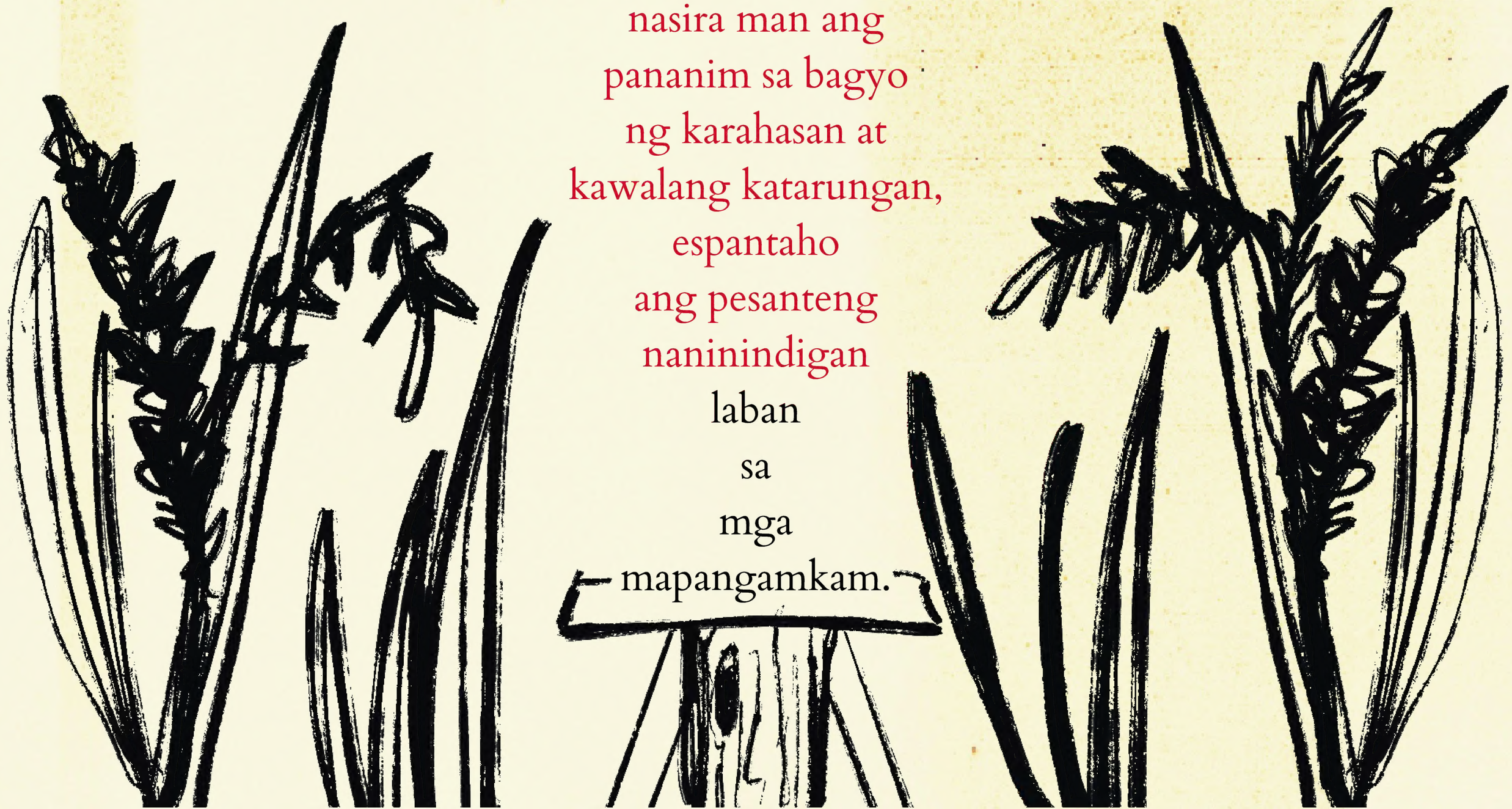
ESPANTAHO

ni *kala*



bilad sa gintong araw
ang kayumangging balat
bantay sa gintong butil
pampalayas ng peste

malalaki ang
peste sa bukirin
—waring tao, mandurugo,
matakaw sa ani,
gahaman sa
lupa.
ilang abono na ang sinubukan para palayasin sila pero hindi sila nauubos at lagi silang bumabalik. ngunit hindi natitinag ang magsasaka—nananatili siyang nakatindig sa lupa.
araw-araw siyang lumulubog
sa putik, pawis, at tubig
habang patuloy ang
pagbaón sa kanya ng
panginoong may lupa.
umaraw man o umulan,
nakadipa ang mga kamay
ng espantaho sa
gitna ng bukirin.
nasira man ang
pananim sa bagyo
ng karahasan at
kawalang katarungan,
espantaho
ang pesanteng
naninindigan
laban
sa
mga
mapangamkam.



dugo ang pandilig
sa lupang sakahan
bukas magbubunga
rebolusyong pula

sa gitna ng initan, bumibitak ang lupa sa labis na uhaw…
sa gitna ng unos, bumubulusok sa putik ang mga hiyaw…
sa gitna ng sakahan, nakatirik ang pundasyon ko sa lusak,
sa gitna ng lusak, may natatanging peste na hindi na mabugaw!

sa pagkaliskis ng hangin sa aking mga pawid…
nabubulabog ang mga ibong tumutuka sa palay,
nabubulahaw ang mga daga at ibang lamanlupa,
ngunit ang pesteng ito ay walang kapuksaan,
habang buhay na hapis.

mistulang parasito ng palay
umuutas sa aning nilahukan…
ng dugo at pawis, ng luha't hinagpis
ang lupang lubha nang mahuna
at ubod pa ng pait.

katulad ng makinang umuugong
upang kutkutin ang lupang
hitik sa kasaganahan,
lumulusaw sa katiyakan ng
kabuhayan.

isang padrinong gahaman,
inaangkin ang lupang ni
yapak niya'y 'di dumampi kailanman!



ESPANTAHO

ni *elbitanyo*



nasaan ako sa gitna nang lahat ng ito?
nakatirik sa ibayong gitna ng palayan…
sinasaid ang punla ng kalayaan.

isa lamang akong espantaho
nambubulahaw, nambubugaw…
sa tagal kong nakatirik sa lusak…
isa lamang ang tiyak,
gising ka na ba?
hinog na ang rebolusyon!

Alamat ng Tatsulok

ni *Rafflesia*

ang mga unang punla, itinanim ng kanilang mga kamay
markado ng mga kalyo na tumubo sa pagsibol ng mga palay
ang putik, unang hinagkan ang kanilang mga paa
hinulma ng paulit-ulit na paglubog
kasabay ng binhing sa kayumanggi ipinaubaya

ang magsasaka at ang sakahan ay iisa
dahil nang ibigay ng mundo ang lupa sa tao,
mga pesante ang unang kumarga ng bigat nito
ang unang nagdala ng dunong ng pakikipag-usap sa kalupaan
ang unang naging saksi ng paglago ng luntian

habang sa langit
nagpapakasasa ang mga panginoon
komportable ang mga paa
sa baldosadong sahig ng kanilang kaharian
ang tanging alam na bigat — ang timbang ng salapi
kapalit ng mga sikmurang memoryado na ang pagkalam

kayo na hindi alam ang sumuko sa nakapapasong tanghali
kayo na hindi alam ang umunawa sa pagdaing ng lupa
ang inyong karunungan ay nasa pagkuha
ng ani na hindi ninyo alam ang itsura bilang buto
nasa pagsalanta at ‘pag salat na ay inyo pang sasalutin lalo
ang alam ninyong kulay ay pula
na ipinasak sa tuyong lalamunan ng hacienda luisita
ang hindi matanggal na mantsa sa kalsada ng *mendiola*.

ngunit ang biyayang lupa ay laging babalik
sa unang mga palad na humawak nito
kahit mga pananim ay tatanggihan ang pagsibol
kung ang ipinandidilig ay dugo
at ang iba na lalago sa kabila ng tagtuyot
siyang magpapasagana upang bawiin
ang yamang pag-aari
sa kapit ng mga despotiko
na ignorante sa ebolusyon
ng binhing itinanim
upang maging kanin



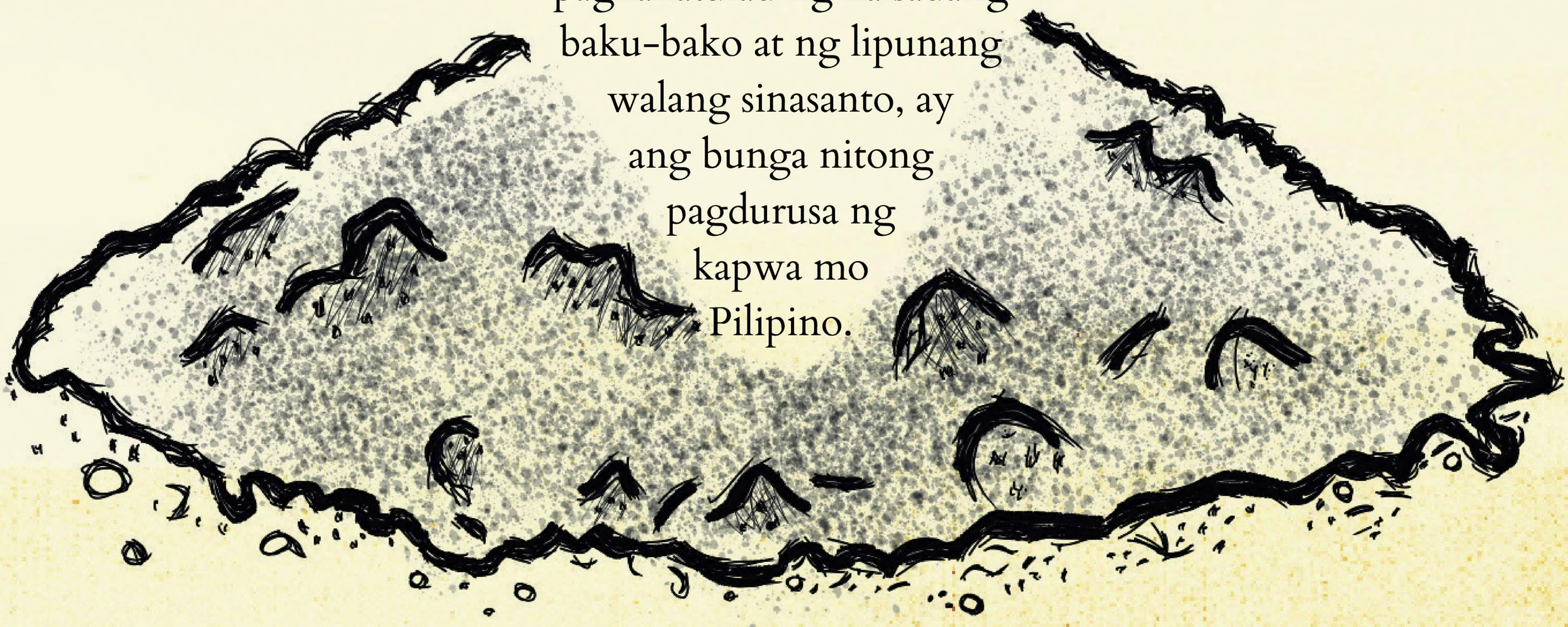


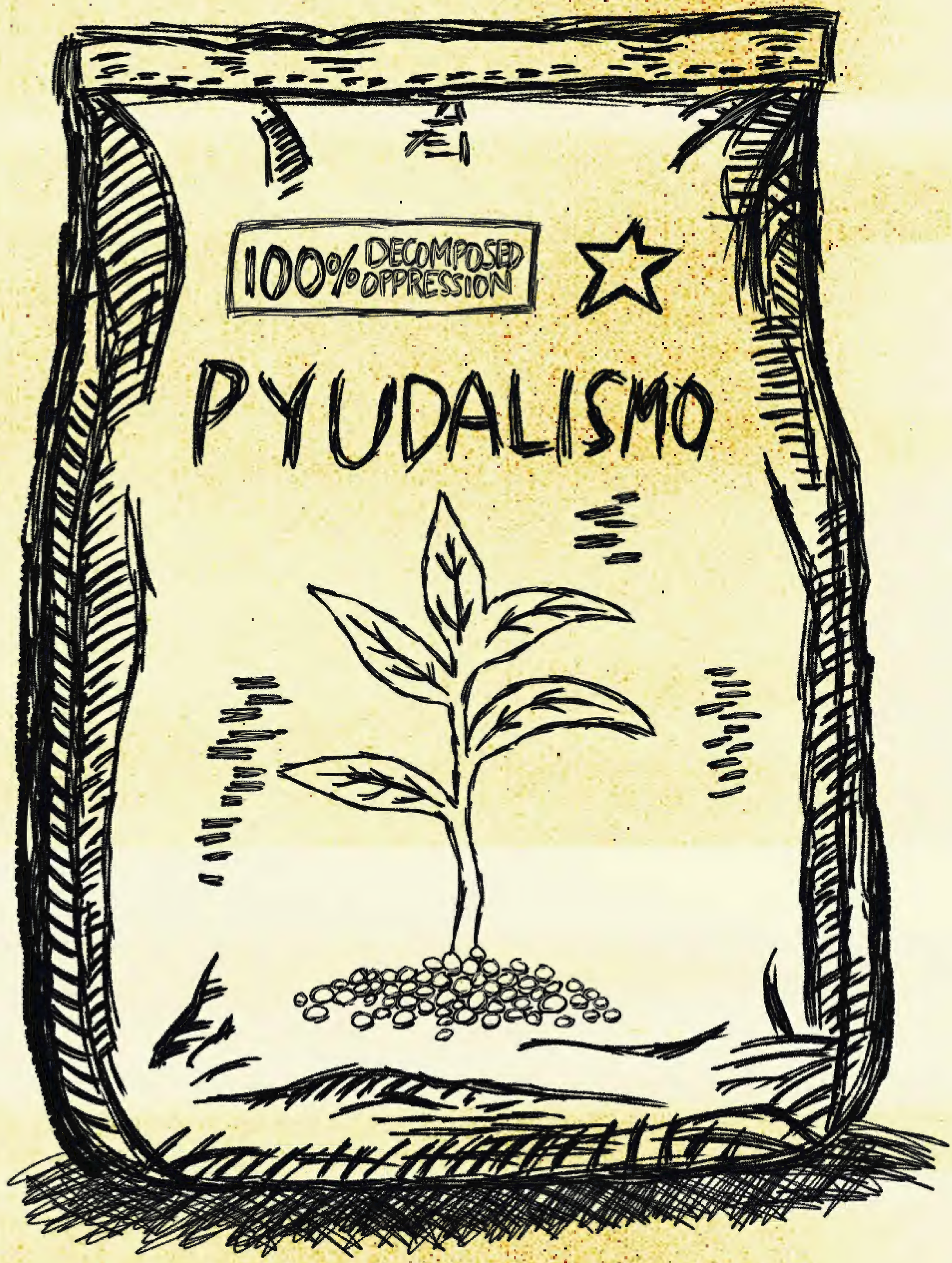
PAGBUBUNGKAL

ni *Aplaya*

"Hindi mo mabubungkal ang sistema ng lipunan dahil sa pagkakahibla ng mga aspeto nito," ani ng aking guro noon. Masyadong madaming kailangang kausapin. Hindi raw kasi ito katulad ng kalsadang baku-bako na pwedeng-pwede nating sirain at ulitin simula umpisa nang maiwasan ang naging pagkakamali nung unang pagkakagawa.

Maliit lang din kasi ang problema ng kalyeng ganito. Sa pagkakabuhos ng semento, maaaring may napahalong ligaw na bato; baka may pagkakamali rin kasi sa pagtimpla ng semento. Porsyonado dapat ang buhangin sa tubig. Hindi pwedeng basta-basta, kaya hindi mo rin pupwedeng ihambing sa kalyeng ginagawa ang lipunan, kahit pa mas malala ang pagkakabaku-bako nito dahil ang sukatan ay isinasantabi ng mga nasa posisyon sa halip na ito'y sundan upang hindi magkamali. Ang mga ligaw na batong pumoprotesta sa maling pagkakalapat ng semento ng lipunan ay hinahayaan. Ang natatanging pagkakatulad ng kalsadang baku-bako at ng lipunang walang sinasanto, ay ang bunga nitong pagdurusa ng kapwa mo Pilipino.




100% DECOMPOSED OPPRESSION
PYUDALISMO

inay,



pumunta ako kanina sa palayan namin para sa isang kurso. pinagtanim kami ng palay. ngayong araw, kailangang tingnan ang kalagayan nila. kumunot ang aking noo. may *Nephotettix virescens* na agad. isang porsyento lamang. ngunit kayang ubusin ang buong taniman. dahil sa dala-dalang nakamamatay na rice tungro.



pambihirang peste 'to. 'di ba ito rin ang pinoproblema niyo sa bukid nung bata pa ako? ang mga gahamang tagasipsip ng inyong ani. patuloy na nagwawaksi ng ideyang "lupa ay buhay" dahil tinatanggal ang inyong buhay sa lupa. kahit anong lagay ng pestidyo, mawawala ngunit babalik sa ibang wangis. bilang *Xanthomonas oryzae* pv. *oryzae*, bilang *Rhizoctonia solani*. gayunpaman, pare-pareho nilang pinapatay ang inyong kabuhayan.



kaya tama ka nga, inay. hindi lang patuloy na pagbubungkal ng lupang kinakamkam sa inyo o patuloy na pangungutang ng binhi para makapagtanim ang sagot. masyado na itong nakaugat sa sistema. kaya kung nasaan man kayo ngayon ng mga kasama mo sa kanayunan, naiintindihan ko ang iyong paglisan. para mapakain ang bayan. kahit iba ang paraan.



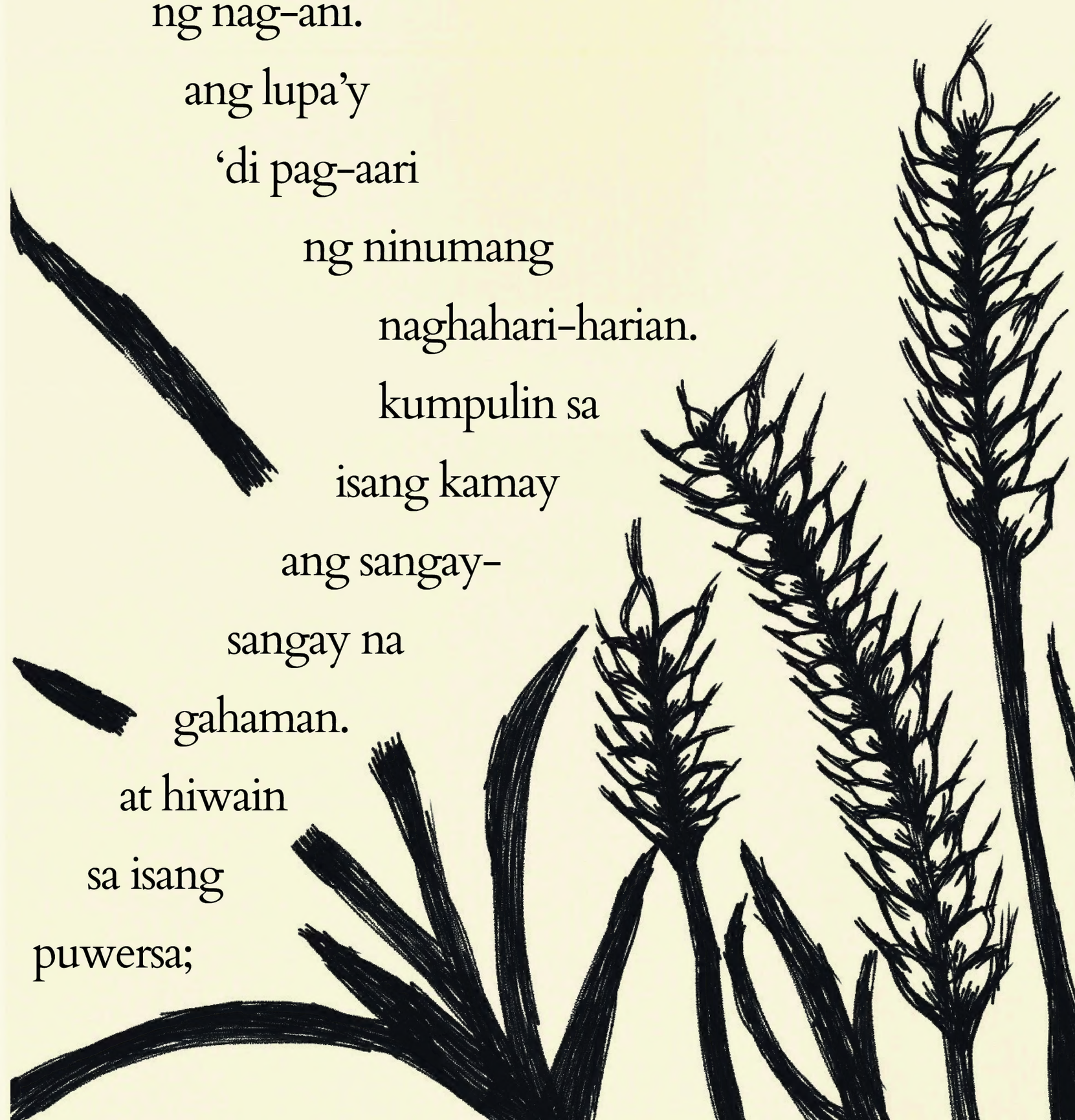
TAAS-KAMAONG SUMUSULAT,
hersapling

MASAGANANG ANI

ni *Aaraw Rin*

talim ang humahawi
sa ekta-ektaryang palayan at ang humihiwa
sa gintong dagat na wari'y sumasayaw sa ihip ng hangin:
babad sa araw
ang mga butil,
pati na rin
ang balat
ng nag-ani.
ang lupa'y
'di pag-aari
ng ninumang
naghahari-harian.
kumpulin sa
isang kamay
ang sangay-
sangay na
gahaman.
at hiwain
sa isang
puwersa;

masaganang
ani
.
m
a
s
a
a
n
g
a
a
n
i



masa ang aani



UPLB WRITERS' CLUB

Ang UPLB Writers' Club ay isang sosyokultural na organisasyong binubuo ng mga baguhang manunulat. Itinatag noong 1970s, ang organisasyon ay patuloy na kumikilos upang magsulong ng malay at makabuluhang akdang pampanitikan sa loob at labas ng pamantasan.